

SNUFFELVONDST

KRISTENE ZIEKENKAS "HULP EN ONDERSTAND" VIERT HAAR 60 JARIG BESTAAN

Dit is de originele (doch gecorrigeerde) tekst van een bijdrage in De Vaandrig van 8 september 1951 (1). Dit artikeltje stoffeert toch weer in zekere mate de schaarse gegevens welke voor het nageslacht nog beschikbaar zijn over "Hulp & Onderstand", de eerste echt functionerende ziekenkas te Geraardsbergen en de voorloper van de huidige CM:

Als een mens zijn "ouderdom" moet laten vieren, is dat een teken dat 't beste van zijn jaren voorbij zijn en dat hij beleefd heeft, doch als 'n vereniging op 60 jaar naar buiten komt, levert zij het bewijs dat zij nog maar leven gaat en dat haar verleden alleen 'n groeien was.

Uit de kinderjaren weet men alleen nog wat men zich herinnert, want weinig staat er van te boeke, tenzij den datum dat men er gekomen is en boven de doopvont werd gehouden. De Christelijke Mutualiteit bezit geen archieven en oude boeken met veel verslagen, daden van hulp en onderstand tekent men niet in registers en voor liefdegaven heeft men geen expertcomtable nodig: zij berusten in hart en geweten.

1891: Wie kent 't arbeidersverleden niet ? 'n Ziekte, 'n beproeving was den ondergang van 'n arbeidersgezin: De nood en de onderlinge liefde dreef hen naar elkaar en het "medelijden" van meer bezittenden steunde hen. In de Gaffelstraat was er sedert 1898 (2) reeds een "Hulp" van enkelen onder elkaar, doch nu bij 't verschijnen van Rerum Novarum zou de kring verbreden en 't interesse vermeerderen... en van de arbeiders en van, het dient herkend,... van welstellenden. Alte weinig immers wordt er gewezen op wat de standen verzoent. Mannen als Benoit Van Trimont, adv. E. Struelens (n.v.d.r. gecorrigeerd zoals vermeld in voetnoot), Henri sabbe... en hij die overal bij was... Mr. Vincent (3), hebben de eerste stappen van de "Kristene Ziekenkas" geleid en in die kas zeker ook van de hunne ingestoken.

---

(1) "DE VAANDRIG", jg.45, nr.35 van 8 september 1951. In de originele tekst staat evenwel "Hulp en Troost" (en niet: Hulp en Onderstand) wat vanzelfsprekend een vergissing is. Dat het een fout is blijkt overigens ook uit de tekst zelf; er staan nog andere fouten (en misschien onnauwkeurigheden) in de tekst. Zo is de naam van de stichter-voorzitter Emiel Struelens en niet E.Stroolinckx of Emiel Stroobant. Deze fouten werden in de hier afgedrukte tekst gecorrigeerd op dit vlak.

Over de geschiedenis van "HULP & ONDERSTAND" zie desgewenst: J. DE BOECK, 1891-1991: *Honderd jaar kristelijke mutualistische beweging in het Geraardsbergse: van "Hulp & Onderstand" tot Kristelijk Ziekenfonds vandaag*, (Uitgave CM-Aalst in opdracht van de werkgroep 100 jaar C.M. te Geraardsbergen), Aalst, 1991. - M. VAN TRIMPONT, *Nakaarten over Vincent Diericx*, in "De Heemschutter", jg.1996, nr.149, p.13-14: Ziekenkas "Hulp & Onderstand".

Het Geraardsbergs weekblad "De Vaandrig" werd gesticht door Jules Pieraert, en werd in 1951 uitgegeven door zijn zoon Robert Pieraert. Het was van CVP-strekking. Vandaag leeft "De Vaandrig" nog verder in het kader van het weekblad "De Beiaard" uitgegeven te Zottegem.

(2) Hoogstwaarschijnlijk wordt hier 1888 bedoeld, vermits Rerum Novarum waarnaar verwezen wordt pas in 1891 verscheen.

(3) Met Mr. Vincent bedoelt men Vincent Diericx. Over deze notabel zie ondermeer: M.J. VAN KERCKHOVEN, *Noemenswaardige mannen en vrouwen uit het rijke verleden van Geraardsbergen*, s.d. (1977) p.81-82. - G. IMBO, *Vincent Diericx (1862-1947), onvolprezen filantroop en katholiek prominent*, in "De Heemschutter", jg. 1994, nr.124-127. -M. VAN TRIMPONT, *Nakaarten... (o.c.)*. Over Benoit Van Trimont, zie o.m. M. VAN TRIMPONT, *Prosper de Clippele en Benoit van Trimont schepenen van Geraardsbergen* In "De Heemschutter", jg.1993, nr.117-118.

Uit dien tijd dateert nog 'n kleinood, fijn getekend door 'n geestelijke I. Creemers uit het St. Jozefsinstituut waarbij de Heer Vincent (Dierickx) als ondervoorzitter werd uitgeroepen en dat is ondertekend door voorzitter Struelens (gecorrigeerd zoals vermeld in voetnoot) Emiel, Ondervoorzitters Sabbe Henri en R. De Clercq; de schatbewaarders Benoit Van Trimpont en Clerebaut; de Geheimschrijvers (= secretarissen) Camiel Morre, Cl. Dierickx, Alf. Merckaert; Bestuursleden Em. Van Lul, F. De Roy, A. Neerinckx, Ch. Van den Berghe, A. Lison, F. Buizerie. Hoe waren sommige er niet aan gehecht? 'n Struelens (gecorrigeerd zoals vermeld in voetnoot), zal met eigen centen, de standaard van Hulp en Onderstand aankopen. 'n Mijnheer Van Trimpont zal in de oorlogsperiode (n.v.d.r.: 1914-1918) de uitbetaling blijven verzekeren terwijl er geen bijdragen meer binnen kwamen (4).

Was er onderlinge solidariteit toch was er ook al meningsverschil... De arbeiders "werden bestuurd", maar bestuurden niet mee. Is dat geen rechtvaardig verlangen: medebeheren, medebeslissen... Op de historische bestuursvergadering van 1908 werd H. Malbrain en Rateau als vertegenwoordigers van de arbeiders in het bestuur gestemd.

Toen 't oorlogswee van 1914-18 voorbij was, kregen de kristene Werklieden eigen huis: "Ons Huis". "Hulp & Onderstand" kreeg er een bovenkamer. B. Van Trimpont roept jongere Alb. Carlier, P. Eyckermans, en zij spannen zich voor de wagen. Er komt 'n nieuw bestuur gesteund door ijverige militanten, waarvan nog velen weten te vertellen hoe secuur en zuinig er werd "geregeerd" en hoe moeilijk het ging in den "roden" tijd de christelijke gedachte te propageren.

Wat nu volgt dicht bij ons: de oorlog 1914-18 (5) met 'n schorsing en gestremde activiteit. De bevrijding, met de overrompeling der verplichte verzekering, maar bureaucratie in hoofd en ledematen, onder invloed van 't socialisme poging tot Etatisatie, min verantwoordelijkheidszin van rechthebbenden en van sommigen uit de medicale wereld, financiële... moeilijkheden? Goddank heeft een christelijke regering orderegels doen heersen in die parastatale instelling.

Bij dit zestig jubileum dienen de verdiensten van haar bezielers herkend... en geloofd.

"Hulp en Onderstand" is een element van sociale veiligheid voor den arbeid en voor menig ander. Haar verleden zag samenwerking tussen de Kristenen... strijd voor eigen ideaal, geest en beweging. De toekomst brenge verovering niet van leden, maar van mensen en gezinnen voor den geest van "Hulp en Onderstand", de geest der Kerk en van Christen. Moge velen... tot nu te weinige van elke stand op dat providentiele terrein... de weg vinden om te dienen, niet zich zelf, maar hun volk.

(MVT)

---

(4) Het gaat uiteraard om Benoit van Trimpont, schepen van de stad Geraardsbergen. En daar deze "sponsering" in alle discretie (zonder dat er een haan over kraaide) gebeurde, riskeerde deze daadwerkelijke uiting van solidariteit ook helemaal in de vergetelheid te geraken, alhoewel de feiten gekend zijn binnen de kring van de familieoverlevering. Dankzij deze onafhankelijke en neutrale getuigenis wordt een en ander bevestigd

(5) Dit moet duidelijk 1940-1945 zijn.